

Szerkesztési iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Pletits Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap azétküldésére vonatkozó felajánlások intézendők.

Telefon szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Hirdetési árak:

Egész évre ——— 12 frt
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy hónapra ——— 1 „
— Egyos szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Nagybecskerek, 1896.

XXV. évfolyam, 262. szám.

Péntek, november 13.

Irányok.

Nagybecskerek, november 13.

Őszintén a legnagyobb fájdalommal nekünk esik nehezünkre, hogy a közművelődési és társadalmi szűkebb körben, az eredmény nagyon fakó kilátása mellett, egy oly horderejű kérdést kell felvetnünk, mely méltó volna a legnagyobb publicitásra, és ha a fővárosi hírlapok legnagyobb része nem egyszerűen tiszteletvallalatok lennének, akkor méltán azoknak virtuóz tolla forgatná e kérdést, de a fővárosi sajtónak hallgatását éppen e kérdésben — valósággal bámuljuk.

Mi ez a kérdés?

Egyszerűen az a feslett, czéda irány, mely társadalmi közéleti és irodalmi szféráinkat beiszapolja.

Nekünk, a vidéki sajtó hamupipókéinek — mert a vidéki sajtó felől nincs nagyobb véleménye a fővárosi kollegáknak, — mondunk nekünk kell messziről meglátni, hogy a fővárosi élet az ő nagyvárosias berendezésével a párisias léhaságot kopálja. Nem akarjuk, hogy megmosolyogjanak, s távol tartunk minden bosszantó prűderiát. A gyereket nevének nevezzük: milliomos vállalkozók állnak össze a párisi orfeumi élet megteremtésére. A látványosságok nem a szemnek, nem a filnek, de a gerinczagnak vannak berendezve.

A kiállítás alatt a kiállítás erkölcsi és anyagi sikere érdekében jóakarattal szemet hunytunk azon hangzatos reklámmorajra, melyet a nemzeti kiállítás közvetlen közelében, a vidékiek izgatására, megtagadva az izlést, elkövettek.

De ez hagyján.

Ellene az vethető, hogy aki a vidékről azokról a káprázatos orfeumokról fogalmat óhajt szerezni, az már nem a trappióták zárdájából jött s feltehető, hogy nem a lauretomi litániát jön hallgatni.

Elfogadom e districtiót.

Am jó, kiveszem a czéges orfeumokat, midőn élesen kikelek a főváros aestetikai irányzata ellen.

De hiszen ott van a színház, hogy ne mondjam: a színházak.

Mikor az első műintézet Prevost „Századvégi leányait“ adatja a millenárius esztendőben a vidékiek okulására, mikor egyik színháznak reportoár darabja „Mi történt az éjjel?“ mikor a Vigszínházról már csak mint a pikáns Muza szolgálatjáról beszélnek, nem szabad-e föllépni a váddal, hogy Magyarország szellemi fókuszában honnét az irodalmi izlés szétárad a vidékre — „csak az a kapós a mi ledér, a mi czéda.“

Vagy tán különben állunk az irodalommal? A könyves boltok kirakataira ne engedjék leányos apák gyermekeiket tekinteni. Akárhány kirakat az immoralitás oltára. Csak a könyv címeit elolvasni — nem is szölok a chantant-énekesek kuriózus fényképeiről, amelyek gyakorta a legobscúrabb helyzettel izgatnak, — kész arczpirulás és olyan gondolatok lerakódása a leánykedélyre, melytől megövni kellene őt mindvégig az életen által.

Ezek a kirívó tünetek. És feltétlenül a fővárosi rendőrség beleavatkozását igé-

nyelnék, ha a közszellem éber módon pezszege, mikor morálról van szó; ha ezt a fővárosi rendőrség nem találná felettébb természetesenek.

Ki tagadja azonban, hogy újabb irodalmunk mind szertelenebb módon a francia léhaság utánzása. Egy olyan egységes nemzet, mint a francia, meg sem érzi, ha irodalma az ellen merénylet, ami eddig oltár volt; de nekünk, a kis nemzetnek erkölcs nélkül tartós nemzeti fennmaradásunk nem lehet. A Zola, Ybsen, Prevost-féle lélekanalízis az újabb írók kezében és tolla alatt a legvastagabb nuditásá válik.

Miért nem kap nálunk uralomra az angol törhetetlenség és erkölcs? Hiszen az angol nép is művelt s irodalma magas fokozatú. Az angolt pedig alig kultiválják.

A fővárosi izlés — hisz mi vidék tisztán a fővárosi izlés-irányzatát tapossuk a hü követésben — lehuzódik a vidékre, s mert a divat kórsága formál just hozzá, megfertőzi erkölcsi érzékenységünket.

A fővárosi sajtónak kellene ezt a kérdést sokkal nagyobb erővel megmozgatni s hadjáratot indítani a czédaság ellen, akár a Muza templomában, akár a lapok hirdetési rovatában található.

Hja, de mit szólna a milliomos kiadó ahhoz az ideális szerkesztőhöz, akinek szemet szur, hogy a hirdetési rovatban az Agulár Dávidok mellett ott vannak a „titkos betegségek!“

V. L.

A „TORONTÁL“ tárczája.

A szeretők.

— A „Torontál“ eredeti tárczája. —

Írta: Papp Andor.

Nagyon szerették egymást, hogyne, hisz mindketten szépek és fiatalok voltak. Pedig nem férj és feleség. Gerő Pista fiatal, szép, szűz, szép, amolyan pelyhedző korbán, amikor az olyan asszonynak, mint Bandi Pálné, kinek az ura egy kicsit vénecke, tetszeni szokott a legény.

Miért is ment a szép Turi lány ahhoz a deresedő Bandi Pálhoz, ki se szépnek, de még gazdagnak sem mondható. Őrzse könnyen válasszatott volna fiatalit is, hiszen majd megbomlottak utána a legények és mégis. Hja, ki tudna a lányok szívében olvasni.

Mikor már Turi Őrzse asszony volt, igaz, elejében se nagyon hederített az urára, hanem első dolga volt, hogy legényt választott magának. Legényt, aki szeretője legyen. Eppen kapóra jött haza az idegenben volt Gerő Pista. Férfiszépség volt és kész tűzbe menni azért, akit szeret.

Nem is sokat mókázott vele az asszony, hanem mikor látta, hogy nyílt vallomásra nem bírja a legényt, ő kezdett vallani.

Egy mulatság alkalmával történt. Gerő Pista pityókos volt ugyan, de nem nézett úgy ki, mintha elvetni való lenne.

Az asszony odaszólt neki a táncban:

— Pista! úgy nézel ki, mintha bamba volna, majd elnyellek a tekintetteddel s te rám se hederitesz.

Pista nem szólt, de annál többet gondolt és pedig mivel tudta, hogy az asszonynak jó minél kevesebbet hinni, hát egyelőre a sűrű táncolásban közte közbe jól megszorogatta.

Es az asszony akkor is csak nógatta:

— Szeretsz?

— Nagyon szeretlek! — szólt a legény, kiből már a bor is beszélt.

Bandi Pál akkor az ivóban pityizált, ha figyelmeztették is, hogy jól tenné, ha nemcsak a bor, de az asszony után is nézne:

— Oda se neki! — volt a válasza.

Azóta nagy idő mult el, egy egész esztendő s a vén ember mellett szépen megfért a két fiatal is, ugy szerették egymást, mintha csak örökkön ugy akarna tartani. Szerettek a tiltott szerelem édesességével.

A komámasszony azt tanácsolta utóbb Bani Palinának:

— Hallod e te asszony! ha ugy szeretitek egymást azzal a legénnyel, miért nem válsz el az uradtól. Hisz az vén ember, kell is annak már ilyen tüzről pstant menyecske.

— Az asszony kipirult, majd gondolatba mélyedt.

— Már kend is tudja? — mondá kis idő múlva.

— Még a verebek is csiripelik, hogyne tudnám hát!

— Pedig nem is szeretem...

A komámasszony eleinte tréfának vette, majd álmélkodott, mikor erősítette a szép menyecske, végül nem állhatta, hogy oda ne szóljon:

— No várj, majd rátok pirítok!

— Ugyse éri meg azt!

Elváltak. Bandi Pálné meg azt gondolta magában:

— Eppen elég ideig szerettem azt a legényt! már a világ is a nyelvére vezz, holnap szakítottok vele.

Azután mentegődött ugyancsak magában:

— Ha fiatal akartam volna és csak egy férfit, kaphattam volna, választék volt elég, de a fiatal féltékeny, minden lépésemre figyel; meg oszt a vérem, érzem, hogy csak úgy hül le, ha mindig más ölel.

Szegény Gerő Pista, mikor legközelebb elment imádottjához, nem is tudta, milyen okból kötöttek talpára utilaput.

Fájt a szíve, de nem szólt, csak az ajtófélfánál:

— Megbánod asszony, hogy ugy játszottál velem, és most isten áldjon meg.

Az asszony elfordult és azzal vigasztalta magát, hogy éppen így látta a színházban is. Még nevetett most és akkor is hozzá.

A komámasszony, meg a szomszédok eleinte csodálkoztak a nagy szerelem oly hirtelen kibűltén; a férj, kit sokan pipogyanak vélték, mert ő is tudomással bírt mindenről és mégis hallgatott, megint csak azt mondta:

— Oda se neki.

E szinte hihetetlen könnyelműség az asszony irányában Bandi Pál részéről nagy alappal bírt. Az asszony okos nő volt mint leány, a vén ember, ki szinte vágyott utána, kikötésül elfogadta, hogyha az ő szerelmével nem telik be, mást szerethet a nélkül, hogy mint férj valamit szólhatna. Purcsa, de való. Bandi Pál becsületes ember volt, megtartotta a szavát, csakhogy később megtoldta azzal:

— Csináld! csakhogy mig a vagyoned tartja.

Már megnyilt

Hölgyeim!

Már megnyilt

a kézimunka-kiállítás,

ahol a szebbnél szebb ujdonságokkal készséggel szolgál

1060-1-1

Wéhner György.

Továbbá kézimunka alá előrajzoltatni lehet a legizlésebb kivitelben. Kézimunka kellékekben a legnagyobb választék.

A hivatalos melléklet 219. számával.

HIREK.

Tájékoztató.

November 14. Megyei közgyűlés.
November 16. Közig. bizottság.
November 19. Vásár Nagybecskerekén.
Pitzyle Szaniszló egyedüli diplomirozott fogorvos
speczialista Torontálmegyében. Nagy-Becskerekén Banerféle
házban Ferencz-József téren. Rendel. naponta.
A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; nők
részére kedden és pénteken délután.

— **Kinevezések.** Az igazságügyminiszter
Schwarz Gyula dr. ügyvédjelöltet, városunk
szülöttjét a temesvári törvényszékhez, Rásó
Sándor zombori törvényszéki joggyakornokot
pedig a nagybecskereki törvényszékhez aljegyző
székké nevezte ki.

— **Torontáli h. é. vasutak.** Vették a követ-
kező értesítést: Bóka és Pancsova állomásun-
kon a Zsebely-Csákovár-Bókai, illetőleg a
Pancsova—Petrovazellói h. é. vasutakra, vagy
onnan vonalainkra átmenő gyorsárak részére
6 órai, teherárak részére — élők kivételével —
12 órai póthatáridők állanak fenn. A torontáli h.
é. vas utak üzletigazgatósága.

— **Rónay alap.** Vették a következő so-
rokat: Tekintetes Szerkesztőség! A Rónay alap
gyűjtőit több helyről azzal kaptuk vissza,
hogy a módosi tüzoltó-tesztület segélyezésére mit
sem kívannak adni, miért is kijelentjük ismételve,
hogy ezen a lap nem a módosi, hanem az egész
megye területén létező és még a jövőre létesít-
endő tüzoltó egyletek, verseny alkalmával való
jutalmazása, valamint egyes tüzoltóknak a tü-
zoltógy terén való buzgalma, önfeláldozó műkö-
désének kitüntetésére szolgál. Tekintve a magasztos
célit, amely a tüzoltóság fejlesztését irányozza,
mialtal a biztosító társulatoknak legnagyobb
anyagi hasznuk van, mégis ezek, akik leginkább
hivatva volnának az ilyen alaphoz, nemcsak
hozzájárulni, de ilyet létesíteni kellene, zárják el
magukat az adakozástól, ugyanarra, hogy szá-
mos tüzbiztosító társulatok közül az I. magy.
általános és az Adria bizt. társulatokat kivéve
kérelmünket tekintetbe nem vették, alapunkra
nem adományoztak. Ezen uton kérjük fel a még
nem adakozott biztosító társulatokat, hogy a
tüzoltóság fejlesztésének elősegítése céljából
alapunkat támogatni sziveskedjék. A mellékelt iv-
szerint összes gyűjtés 1800 kor. 22 fillér. Fo-
gadják érte az összes megyei tüzoltóság nevé-
ben a módosi bizottság köszönetét. Adakoztak:
Báró Nikolics 94 kor. 80 fillér, Thores J. 1 kor.,
Biléd 2 kor., Molnár S. 2 kor., Gatter P. 1 kor.,
Anyos L. 2 kor., Popovich L. 2 kor., Avender
A. 1 kor., Martin Vendel 1 kor., Tógyér 10 kor.,
Gyér 10 kor., Szobotha R. 4 kor., Pankits
Vilád 2 kor., Radoszavlyev 2 kor., Schmidt A.

Mikor az asszony csapodárságát látta, ki-
jőzanodott beüle és hagyta magára, tudta, hogy
a kis vagyona, a mit hozott, hamar elszűk, am
aztán keresen a két kezével magának, ha élni
akar.

Es a komaasszony, nem is sok idő múlva,
megint beszélhetett.

— Ejnye te Örsze, de elhanyagolod utóbb
magad; azelőtt minduntalan más selyem viganód
volt, most még az ócska is rongyos. Talán csak
nem adtat busulásnak magad.

Örsze bólintott.

— Ne tusulj, van még legény a faluban.
Vols is. De mindegyiknek a szép asszony
csak ideig-óráig kellett. Később meg már nem
is volt olyan nagyon szép, mint előbb hitték.

Pedig nem is oly nagyon jártak az idők el-
felette.

Gerő Pista a szép asszony szerelme után
ismét idegenbe ment, könnyebben vélt ott lelui irt
sajgó szívére, mert hogy ő aztán is szerette az
asszonyt; az holt bizonyos volt. Es ha nem is
felede a csapodár asszonyt, de kedvet talált az
életben. Nem muszáj volt neki szeretni. Hiába
bolygatták a lányok olykor:

— Pista bizonynyal elhagyta a szívét
valahol.

— Nem hagyam én — válaszolt ilyenkor —
itt van a dolmányom alatt, de tehetek én
arról, ha nem tud lányért, asszonyért dobogni.

Voltak, kik mérgeződtek, voltak, kik ne
vettek azon. Azt az egyet azonban elérte, hogy
reá mondták: kőből van a szíve

Örsze se volt különben később a férfakkal.
Csak hogy míg ő csapodárságával később súlyodt,
nem igen függött az rajta. Sőt egyszer az ura
annyira megunt, hogy el is írta a háztól.
Akkor meg még rosszabbul ment dolga.

A szükség úgy hozta, hogy egy másik vén
embernél húzta meg magát, csak hogy itt nem ő
az emberrel, hanem az ember vele kötötte ki.

— Igyekezze tetszeni a legényeknek,
hogy megéljünk.

A szép Örsze ezt is elfogadta, pedig tán
bánta már az ő véré, mely ennyire sodorta s

2 kor., Fuchs S. 10 kor., Csene 2 kor., Majdán
1 kor. 40 fillér, Uj Szent Iván 3 kor. 20 fillér,
Ó-Szent-Iván 1 kor., Opiria Aurél 2 kor., Jozse-
fova 6 kor., Tisza Szent-Miklós 4 kor., Szorécs
J. O. 5 kor., Laub Péter 1 kor., Tóth Károly
6 kor., Wolf Károly 2 kor., Schulpe V. 4 kor.,
Bagári Pál 2 kor., Oroszlámos 5 kor., Torontál-
megye 200 kor., összesen 391 kor. 40 fillér, hozzá
eddig gyűlt 1408 kor. 82 fillér, összesen 1800
kor. 22 fillér.

— **Estély Pancsován.** Pancsováról írják
lapunknak, hogy Feymann Gyula ügyvéd a
napokban fényes estélyt rendezett Rónay Jenő
főispán tiszteletére, melyen részt vettek a szere-
tett főispánon kívül számosan a város kapaczi-
tásai közül, továbbá Nagybecskerekről Steinbach
Antal kir. tanfelügyelő, Talapkovics kir. pénzügy-
igazgató és Szobotka államépítészeti főnök. A
szép számban megjelent vendégeket valóságos
elragadta a házigazda s bájos neje szeretetre-
méltósága és a legkedélyesebb hangulatban,
vidám cigányzene mellett egészen reggeli négy
óráig maradtak együtt.

— **Krsztics polgármester — nyugdíjban.**
Mint hiteles forrásból értesülünk, Krsztics
János, Nagybecskerek városának polgár-
mestere, a képviselőtestülethez beadta kér-
vényét, melyben megrendült egészségére
való tekintettel nyugdíjaztatását kéri.

— **Orvosok estélye.** Dr. Weiserschan
József ujonnan megválasztott városi főorvos
tiszteletére tegnap este a Klein féle vendéglőben
összegyűltek az összes helybeli polgári és katona
orvosok, hogy az ujonnan megválasztott főorvos
iránti ragaszkodásukat és tiszteletüket fejezzék
ki. Igen kedvesen lepte meg ezen szakemberek
ből álló társaságot, hogy Krsztics János
polgármester is megjelent és mint első üdvö-
zölte dr. Weiserschan József főorvot, mint
olyat, ki úgy ügybuzgósága, mint szakavatott
sága folytán az öt megillető helyre jutott, azután
sorban üdvözölte az egész becskereki orvosi kart,
mint a közegészségügynek serény munkásait,
mint a humanizmus nemes zászlóvivőit. Utána
dr. Fialowski Béla kir. törvényszéki orvos
emelte poharát a főorvosra, mint olyanra, ki
ugy emberbaráti nemes érzelménél, közkedvel-
ségénél, szolgálati gyakorlottságánál fogva e
helyre érdemesítettett, akiben a helybeli orvosok a
derék, jellemes kartársat látják, kinek kezeire a
közegészségügy vezetését nyugodt lélekkel lehe-
tett bízni. Dr. Rónay Pál megyei tiszti járási
orvos az ezen alkalommal a helybeli orvosi

ahelyet, hogy tisztos menyecske lett volna, a
falu szegényénév kellett vánia. Az élet kedves
volt neki, másképp meg nem tehetett, így is bele
egyezett.

Ugyanakkor vetődött vissza Gerő Pista.
A kíváncsiság hozta haza. Elsőnek tudta meg
imádottja súlyedését.

Ó akart az a legény lenni, akit a cselből
válasszon az asszony, hogy tetszen neki meg-
élhetése miatt. Elment hozzá. Már nem volt
visszajötté seinpadi. Még az asszony kérte, meg-
hunyáskodott a kiutasított szeretője előtt.

— Vigy el Pista, ne hagyjál itt szegénynek.
Nem bánom ha nem is szeretsz.

Megtette. Az asszony szegénye, ami külön-
ben is nagy volt, őtet is égette volna. Mikor a
határban vitte, kielégítve előbb a vénélni vágyót
az asszony révéről — arról értesült, hogy Bandi
Pál megtalálta az igazi párját, egy hozzá való
asszonyban.

Ez elég volt nekik. Igaz, hogy bocsánatot
Örszének csak a fekete föld adhatott igazán, de
nem volt, aki jussott tartson hozzá, idegenben
meg majd gondját viseli ő, hogy el ne romoljon.
A megtévedt asszony szíve ugyanis megtisztult a
nagy megpróbáltatásokon s visszakérte magát
elő, igaz szerelméhez.

A nap még háromszor sem kelt újra, azt
mondták rá oly szép, oly meleg lesz, mint az
első szerelem. Két lény feküdt kiterítve, idegen
föld, idegen embereknel; multját, jelenét ki
sem tudta, csak látták, fiatal, szép, életre való
egy pár.

Pista és Örsze teteme volt az. Megbocsá-
tottak és meghaltak, egy elhibázott életből tul-
világon akarták a megtisztult folytatást, mert ha
e világon nem, a tulon legyenek elválaszthatlan
szeretők. Az asszonynak is, az embernek is csak
egy vágya maradt az élőknek, hogy egymás
mellett pihenhessenek.

... Nagyon szerették egymást, hogyné,
hisz szépek, fiatalok voltak... Ez a szerelem
lett a haláluk.

körbe először megjelent dr. Plechl Szilárd megyei
főorvos urat éltette, mint a megyebeli orvosi
kar főnökét, mint a helybeli orvosi kar Nesztorát,
mint az atyailag gondoskodó kartársat. Végül
még dr. Plechl megyei főorvos éltette dr.
Weiserschan Józsefet, mint olyan orvost, ki ezen
göröngyös nehéz pályán kitartással küzdve ne-
mes célját elérte s kívánta neki, hogy előhala-
dása a jövőben is fokozatos legyen. A társaság
majdnem éjfélig volt együtt s megállapodott
abban, hogy ezentul ismét hetenkint a sokaság
összejöveteleit meg fogja tartani.

— **A nagybecskereki r. k. temető.** A
buzgó temetői bizottság azon igyekszik, hogy a
főutakat kikövezzék. Ez az elhatározás főleg a
sírboltok tulajdonosainál örvendetes szenzációt
fog kelteni, mert ismeretes, mily nehezen köze-
líthetők meg rossz időben (pl. mindszentek nap-
ján vagy nagypénteken) a sírboltok. Amde tudva
van az is, hogy a bizottságnak e célra csak
igen csekély összeg áll rendelkezésre. A temető
bizottság tehát ez uton felkéri a sírbolt-
tulajdonosokat, hogy az egyes sírokra eső
összeget a bizottság ezen célra kijelölt közegé-
nek kézbesíteni sziveskedjenek. A sírbolt tulaj-
donosok bizonyára készséggel felelnek meg e
kérelemnek, mert a bizottság e dícséretes kezde-
ményezése folytán egy régóta orvoslendő viaszás
állapotnak vet véget.

— **Fővárosi hírlapok egyesülése.** Az
óriási verseny, mely a lapok létesítése körül
a fővárosban észlelhető, nem maradhat utókövet-
kezmények nélkül. Amely lap nem bírja ki e
versenyt, kénytelen beadni a kulcsot. Így jár a
Porzolt Kálmán szerkesztése alatt megjelenő
„Fővárosi Lapok“, mely eddig az egyetlen
szépirodalmi s politikai napilapja volt az ország-
nak. Mint fővárosi tudósítónk bennünket értesít,
a „Fővárosi Lapok“ egybeolvad az újságírók
kittűnő lapjával, a Budapesti Naplóval. A fuzió
következtében Váza József lesz a lap főszerkesz-
tője s Porzolt Kálmán a főmunkatársa. Mint
halljuk, legközelebb két más lap is el fog
tűnni a fővárosi hírlapirodalom sokaságából.
A „Fővárosi Lapok“, melyet Tóth Kálmán
alapított, s melyet Vadsay Károly dr. hosszú
időn át kiváló gondnal szerkesztett, 33 évfolya-
mot ért meg.

— **Czine mintye.** Talán sehol az ország-
ban nincs annyi vérengzés, mint a Délvidéken,
hol különösen egyes községekben annyira el-
vadultak már az erkölcsök, akárcsak Afrika leg-
sötétebb rejtekeiben. Legujabban Csebzsa közsé-
gében adott életjelt magáról néhány mákvirág.
Az eset a következő: A nagybecskereki törvény-
szék előtt tavaly tárgyalták Purecz Juon
ügyét, aki ellen súlyos testi sértés miatt indítot-
tak vizsgálatot. Annak idején el is ítélték
nyolcz hónapi fogsagra és ezt is nagyrészt azért
kapta, mert Váza a Nikolae ellene vallott. Pu-
recz hűségesen kitöltötte a büntetését s a napok-
ban hazatérve azzal a fontos kijelentéssel lépett
a korcsmába, hogy majd megfizet Váza még
azért a nyolcz hónapért. Hangoztatta ezt egyéb-
ként másfelé is, de senki sem hitte el neki, leg-
kevésbé Váza, aki ellenkezőleg annyira bizton-
ságban érezte magát, hogy még a korcsmába is
elment az ex-fegyencszel. Ott hárman valának
együtt: Purecz, Váza és az előbbinek szom-
szédja Dobrán, ki szintén rendőri megfigyelés
alatt áll. Békésen elidögáltak, nem volt köztük
semminemű szóváltás sem s még haza is együtt
mentek. A sarkon elváltak Vászától és miután
még nyugodalmas jóéjt kívántak, kerülő uton
elébe mentek. Behúzódtak egy kapu alá és ott
várták, mikor jön Váza. A gyanutlan ember
nem is késett sokáig s mikor a szurok sötét éj-
ben elhaladt előttük, Dobrán előugrott és kétszer
megszurta, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy
a kés megérettette a tüdőt és a májat. Váza
megfordult s ekkor még két szurás érte mellbe.
Súlyos állapota dacára elvánszorgott vagy har-
mincz lépéenyire s ott holtan rogyott össze. Az éj
sötétjében nem bírtak ráakadni, csakis reggel
találták meg vérebe fagyva, hason fekve a sár-
ban. Dr. Fialowski törvényszéki orvos
azonnal kiutazott a helyszínére és megállapította,
hogy Váza belső elvérzés következtében halt
meg. A tetteseket a korcsmáros utbaigazító val-
lomása alapján letartóztatták, de ez ideig min-
dent tagadnak, minthogy tanu nem volt az
esetnél. A házkutatás alkalmával azonban számos
véres rongyot találtak a gyilkosoknál, miért is
mindkettőjüket s bevitték a módosi járásbíró-
sághoz.

— Színházi hír. Peterdy színigazgató újabb bérletet hirdet 10 előadásra. Alsó páholy 30 frt, középső páholy 25 frt, felső páholy 12 frt, körszék 8 frt, I. rendű zárterek pedig 6 frt. A bérletek eszközésével Lángh Ödön van megbízva.

— Figyelmeztetés. Alólírott bizottság ezennel közírással teszi, hogy tekintettel arra, miszerint a temetői utak jelenleg kövezés alatt állanak, további intézkedésig a teherkocsik a temetőbe bocsátatni nem fognak. A r. kath. temetői bizottság.

Színház.

Ripp-Ripp.

A vajdó primadonnakérdés megoldása czéljából tegnap Guthi Sarolta lépett fel az elpusztulhatlan „Ripp”-ben. Elvből nem mondunk egyetlen fellépés után végleges bírálatot, de azzal az egygyel a tegnapi debut után tisztában vagyunk, hogy Guthi kisasszony nem az az énekesnő, ki a szezon meg fogja menteni. Sem hangja, sem alakja, sem játéka nem kiváló, amivel azonban nem azt állítjuk, hogy rossz színésznő, vagy hang nélküli énekesnő. Különösen az utóbbi bit nem, mert a kisasszony énekén észrevehető volt, hogy Lisbeth partieja mély neki, de hát akkor miért lépett fel éppen ebben a darabban és nem másban? A közönség igen hidegen fogadta a vendéget, dacára annak, hogy a klakk, mely utóbbi időben egyes hölgyeket nagyon hangosan és többnyire rosszkor kiténtet tetszésnyilvánításával, tegnap is nagyon buzgón működött. A czimszerepet Lángh Ödön személyesítette, ki ezuttal is, különösen jól átgondolt remek játékaival rászolgált azokra a bőven felhangzó tapsokra, melyekkel tegnap is kiténtették ezt a sokoldalú, széptehetségű énekest. Catrinát Fodor Ilona játszotta igen kedvesen. Tisztelői igen szép virágadományokkal lepék meg. A komikus szerepekben Nyitrai, Havassi és Batori jók és diszkréték voltak. Lánghné ügyes Charlotte, Göz Ilon pedig fess levélhordó volt. A végére hagytuk a gyermekszerepek személyesítőit, kik tegnap a legzajosabb tapsokat aratták és meg is érdemelték. Alicet a kis Csüggényi Lujzácska játszta, ki szerelmi vallomásával viharos derűtséget keltett, Adrient pedig Peterdy Etelka. Nem tudunk rá esetet, hogy gyermekben oly szinpadi biztonságot láttunk volna, mint a kis Peterdy lányban. Ami azonban legjobban meglepte a haligatóságot, az a hangja. Mintha nem is egy fejletlen kis lány torkából került volna ki ez a kellemes csengésű, erős, magas szopránhang. Ha a kis Etelka véletlenül 8 évvel előbb születik, Peterdy mindenemü vendég szereplések nélkül megoldhatta volna a primadonna-kérdést. A zenekar, mely tegnap tizenkét tagot számlált, dicséretes szabatosággal működött.

Törvénytörés.

A menyecske szalonja.

— nov. 13.

Rózi András tordai atyafi furcsa ember, aki aligha olvashatott orvosi és egészségügyi értekezéseket, mert akkor rájött volna, hogy nyáron nem jó szalonnát enni, mert abból akár miképpen, de baj lesz.

A nyáron történt, hogy betért Tavasz Pál szatóciszletébe, de csak a menyecskét találta otthon, mert a Pál szorgalmasabb ember lévén mint András, már kora reggel künn dolgozott a mezőn.

András nem habozott sokáig, hanem azt mondta:

— Leikem Tavasziné asszony, én a kelmed szalonjára éhezem.

A menyecske noha nem éppen mai csirke, de azért még mindig rátart, kissé elpirult és félrefordította a fejét, majd hogy kimeneküljön a sávarából, hamar megadta rá a választ:

— Hja Rózi András, az a szalonna kell ám az uramnak fölöstökre, meg vacsorára. De amikor ezt mondta, még jobban megzavarodott és elfordította a fejét, hogy ne lássa az ember a piruló arcát. Az avari felhasználta Rózi és felragadta az asztalon levő szalonna darabot, az ajtó felé szaladt vele. Mikor pedig az asszony látta, hogy viszik a szalonnáját, egyszerre vége lett a pirulásnak és utána rohant, hogy megmentse a lepásra kiszemelt dolgot az urának, ki tudvalevőleg esténként szokott belőle falatozni. Rózi András sohasem volt a nőekkel szemben előzékeny, most sem válogatott az eszközökben, hanem a földre teperte Tavasz Pálnét, maga pedig megugrott.

Az ügy a nagybecskereki törvényszék elé került, hol Rózi András 12 napi fogságra ítélték. A szegény ember aránylag elég drágán fizette meg azt a darab szalonnát.

Legújabb hírek.

Választások.

Budapest, nov. 12. A tegnapi pótválasztásoknál a kisutczaújhely-várnai kerületben Sipeki Sándor (sz.), Ráczevén Földváry Miklós (sz.), Baranya-Szentlőrinczen pedig Jeszenszky Ferencz (K.-p.) győztek.

Ki lesz az orosz külügyminiszter.

Szt.-Pétervár, november 12. A külügyi hivatalban a provisorium alighanem rövidesen véget ér. Hiteles forrásból hírlik ugyanis, hogy Siskirnek már biztosították külügyminiszterre leendő kinevezését és ennek hivatalos közlése is nemsokára meg fog történni.

A „Bismarck ügy”.

Páris, nov. 12. A Figaro mai számában berlini udvari körökből származott levelet közöl, mely éppen nem volt Franciaországban való közzétételre szánva. A levél a hírhedt Bismarck-leleplezések okát mondja el, mely nem volt egyéb, mint Bismarck személyes boszúja az özvegy császárné, Hanke tábornak és dr. Lucanus-sal szemben. A császárné ugyanis elmondta, hogy Bismarck milyen szerepet játszott a bolgár kérdésben és a nihilisták ügyében. A mikor így leleplezték Bismarckot, Bismarck kijelentette, hogy most majd ő következik a leleplezésekkel és a mikor a Hamb. Nahr. sokat emlegetett cikke megjelent, az özvegy császárné azt mondta Vilmos császárnak: Ez az ember megbecstelenít bennünket, — mire a császár így felelt: Ezt én mindig mondtam.

Főrobbantott kaszárnya.

Budapest, nov. 12. Egy olasz katona Sanguaneiból keletkezett levelében írja szüleinek, hogy a solántik tévedésből főrobbantottak egy kaszárnyát, a melyben 2500 katona volt. A robbanás következtében egytől egyik elpusztultak a katonák.

Táviratok.

A pótválasztások.

Budapest, nov. 12. (A „Torontál” ered. távirata. Feladatott esti 7 órakor.) Kecs-kemét alsó kerületében dr. Nagy Mihály szabadelvű a néppárti Zichy Nándor gróf ellenében 58 szótöbbséggel képviselővé választott. Vácson Gajary Géza, Dunapatajon pedig Földváry Mihály lettek megválasztva, Kisuzcaújhelyen a szabadelvű jelölt, Baranya-Szentlőrinczen pedig a Kossuth párti jelölt van a néppártiakkal szemben nagy előnyben, úgy hogy megválasztásuk kétségtelen.

Tolvaj orvos.

Budapest, nov. 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az „Esti Ujság” mai száma a következő szenzációs dolgot közli: Nemrég meghalt özv. Pacsu Ferenczné dús gazdag budapesti háztulajdonosnő, ki kétszáz ezer forintnyi hagyatékára vonatkozó végrendeletét életében Hets Ödön ügyvédnek adta át. A pénztár kulcsa az elhalt nyakán volt, s midőn halála után a leltározók a pénztárt felnyitották, abból nagyjértékű boutonok és értékpapírok hiányoztak. A rendőrség legelőször is az elhalt özvegynek Sopronban tartózkodó szobaleányát hallgatta ki, aki azt vallotta, hogy ha az értékeket valaki elvitte, az csakis az elhunyt házi orvosa lehet. A rendőrség a házi orvost, korotnai Krick Árpád dr. budapesti kerületi orvost és fővárosi bizottsági tagot megidézte és kihallgatta, de a gyanúsított hevesen tagadott. Erre házkutatást rendeztek nála, és ez alkalommal megtaláltak az ékszerekkel együtt egy hazai takarékpénztári részvényt is, mely azon három részvény közül való, melyeken az orvos muzeum-köruti házáat az özvegytől annak életében megvette. A vallatás még most is folyik és valószínűleg letartóztatás lesz a vége.

A kubai felkelés.

Budapest, nov. 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) A spanyol kormány elhatározta, hogy a kubai felkelők megfékezésére és az egész mozgalom elnyomására 20.000 katonát küld a szigetre.

Városi színház.

Zóna-előadás fél helyárrakkal.

Nagybecskerek, péntek 1896. nov. 13-án.

A FALUROSSZA.

Eredeti énekes népszínmű 3 felv. Irta: Tóth Ede. (Rendező: Lángh. Karnagy: Fleischer.)

Személyek:

Feledi Gáspár	—	—	—	Sárdy Károly
Lajos	)	—	—	Kalmár Gyula
Boriska	)	—	—	Tuboly Klement.
Bátki Teresi, árva	—	—	—	Göös Aranka
Göndör Sándor	—	—	—	Koncz
Finom Rózi, menyecske	—	—	—	Ligethy Mari
Gonosz Pista, baktér	—	—	—	Nyitrai Sándor
Gonoszné	—	—	—	Lánghné Erna
Csapó, gázdaember	—	—	—	Bácskai
Csapóné	—	—	—	Csüggényi Vilma
Sulyokné	—	—	—	Bérczi Mari
Tarisznyásné	—	—	—	Havasiné
Kónya, kántor	—	—	—	Miklósi
Jóska, béres	—	—	—	Báthory Béla
Czene, primás	—	—	—	Havasi F.
Ádus, czimbalmos	—	—	—	Kádár
A „makkhetes” zsidó	—	—	—	Óvári Jenő
Rebeka, felesége	—	—	—	Pataki Vilma

Kezdete este fél 8 órakor.

Hirdetések.

A legújabb divatu gallérok karnagyonálból szövetből, plüschből és különféle bőrökből kapható Kovács Gedeonánál, női ruhaterem Nagy-Becskerekben

